

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt XXII. a Lucius III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

aut Ecclesie necessitat e in ipso gradu conservari jubetur in cap. sta tuimus, cap. si quis simoniaci 1. quest. 1. Gregor. VII. lib. 6. registr. epist. 39. ibi: Eos tantum in Ecclesia ordine recipi permittit, si eorum vita irreprehensibilis probetur. Alex. II. in Synodo Romana can. 3. apud Baronium anno 1063. Binium tom. 3. Concil. part. 2. ibi: de his autem, qui non per pecuniam, sed gratis sunt à simoniaci ordinati, quia quæstia jam à longo tempore diutius ventilata est quæstio, omnem modum dubietatis absolvimus, ita ut super hoc capitulo neminem deinceps ambigere permittimus. Quia igitur usque adeo hac venenata perniciosa hæretica molevit, ut vix qualibet Ecclesia valeat reperiri, que hoc malo non sit aliqua ex parte corrupta: eos, qui usque modo gratis sunt à simoniaci ordinati, non tam obtentu justitia, quam intuitu misericordie in acceptis ordinibus manere permittimus, nisi forte alia culpa ex vita eorum secundum canones eis obstat. Tanta quippe talium multitudo est, ut dum vigorem canonici vigoris super eos servare non possumus, necesse sit in dispensatione ad pie condescensionis studium nostros animos ad præsens inclinemus; ita tamen ut auctoritate Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli omnimodis interdiciamus, ne aliquis successorum nostrorum ex hac nostra permissione regulam sibi, vel alicui sumat, vel præstet: quia non hanc aliquis sanctorum Patrum jubendo, aut obediendo promulgavit, sed temporis nimia necessitas permittendo à nobis extorsit. Quod rectè ratione procedit, quia cum regula juris utriusque sit, neminem posse dare quod non habet, l. nemo, ff. de R. I. cap. nemo, cap. perfectionem 1. quest. 1. cap. Daibertum 1. quest. 7. cap. solet, de consecr. dist. 4. non immeritò is, qui à simoniaco, et si non simoniacè, & absque sua ulla culpa ordinatur, ejusdem ordinis, tanquam ab illegitimo ministro, præter intentionem principalis agentis, cooperante accepti gradus executione privatur. Circa secundum casum non consentiunt DD. & ignoranter ita per

simoniam ordinatum, eandem suspensionem incurere, docuerunt Anguianus lib. 4. contror. cap. 6. Hallierius de sacris elect. sect. 7. art. 3. §. 2. Binsfeldius in præfenti, vers. Quarta conclusio. Quorum sententia probari videtur ex cap. presentium 1. quest. 5. cap. per tuas 3. hoc titul. ex præfenti textu, in quo dispensationem Pontificiam contineri, docuit Hallierius ubi supra. Sed contrariam sententiam docuerunt meritò P. Suarez de censur. disput. 31. sect. 4. numer. 41. Navarr. in Manuali, cap. 25. num. 68. eo validissimo fundamento fulti, quod hæc suspensio in penam dilecti imposta sit; & ideo cessante culpa per ignorantiam, cessat pena, cap. Apostolica, de cleric. excom. ibi: Vos reddit ignorantia probabilis excusatos. Et cap. ut animatum 2. de const. lib. 6. pro qua sententia facit textus præfens disertè in illis verbis: Quia simoniaci non sunt. Nec obstat, quod in primo casu proximè relato ordinatus per ignorantiam ab Episcopo simoniaco suspensionem incurrit: ergo & in præfenti casu suspensus manet. Nam respondetur negando consequentiam, quia in hoc casu non ordinatur quis ab Episcopo jam suspensus, ut ob eam causam non recipiat ab illo ordinis executionem; sed per talem ordinationem efficitur ordinator suspensus, cum antea non esset: ergo potuit dare executionem ordinis, quam habebat, quamvis simul ipse illum perdidit sic ordinando. Unde cum alias ordinatus non committat crimen, ob quod privetur tali executione, non est quare suspensionem incurrat: at verò in superiori casu suspensionem incurrit, quia minister suspensus erat, ut docet Suarez dict. disput. 31. sect. 4. De illo qui ignoranter per simoniam beneficium adeptus fuit, à gemus infra in cap. novit.

CAP V T XXII.

a Lucius III.

Matthæus Cardinalis secretà nobis insinuatione monstravit, quod cum fuisset ad Ecclesie tue regimen de voluntate majoris^b partis fratrum electus, quia paucis contradicentibus non valebas debita pace gaudere, quidam amicus tuus de conscientia tua, & voluntate perturbata, ei, qui magister discordiæ videbatur, certæ quantitatis munus exsolvit; & sic, quam prius sustinebas, contradictio conquievit. Nunc autem dubitas, quod non sis à labe simoniæ prorsus immunis, donec in administratione volueris remanere. Quia igitur per jam dictum Cardinalem Apostolicæ Sedis consilium quæsi visti, tibi significatione præsentium mandamus, quod multum tibi consulis, si administrationem prædictam celeriter, ac spontè dimittis, illius verbi^c Evangelici memor existens: nihil prodest homini, si universum mundum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiat.

NOTÆ.

1. a Lucius III.) Ita etiam legitur in prima collectione, sub hoc titul. cap. final. post Concil. autem Later. part. 40. cap. 4. additur, Turonensi Archidiacono; in editione verò Surii, Archiepiscopo: & rectè, si conferantur illa priora verba: Quod cum fuisset ad Ecclesie tue regimen de voluntate majoris partis fratrum. Quæ evin-

cunt alloqui Lucium III. in præfenti Prælatum ipsum à Canonicis electum.

b Majoris.) Unde electio valebat, nisi minor pars contempta fuisset, aut rationabile aliquid opponeret contra electum, cap. Ecclesia, el. 2. cap. quia propter de elect.

c Evangelici.) Cap. 16. Matthæi.

COMMENTARIUM.

^{2.} Repetentes in presenti, nec non scribentes de simonia, late disputant, an liceat pretio redimere vexationem mihi iuste, vel iniuste factam circa rem spiritualem, vel spiritualibus annexam. Quam variis conclusionibus decidunt Suarez tom. 1. de relig. lib. 4. de simon. cap. 50. Theologi cum D. Thoma 2. 2. q. 100. art. 2. Valentia tom. 1. contrav. disput. 6. q. 16. puncto 3. §. 2. Vasquez in opusculo de scandalo, q. 43. art. 8. dub. ult. Kedoanus de simonia, 3. p. cap. 21. num. 1. Gibalinus eod. tract. q. 18. Barbosa in collect. ad hunc textum: quorum resolutiones transcribere, aut examinare longum foret. Pro presentis autem textus expositione sciendum est, illi communiter opponi textum in cap. dilectus 30. hoc titul. ubi in eadem specie vexationis facta ab Archiepiscopo Eboracensi docetur, quod si accepta pecunia, ut desistat à vexatione, ab ea non cessavit, competere repetitionem, unde Pontifex non improbit huiusmodi pecuniarum praestationem pro redimenda vexatione; immò tacite approbavit, contra ea, quae in presenti statuantur. Pro cuius antinomiarum conciliatione dicendum est, discrimen constituendum esse inter eum, qui jus perfectum

habet in beneficio, & pretium dat pro redimenda vexatione illi, à quo nullum jus spirituale ad ipsum beneficium assequitur; & inter eum, in quo pretium dedit illi, à quo jus spirituale, quod illi deerat, per talem redemptionem assequitur. Primo casu nulla committitur simonia, quia tantum iniusta vexatio redimitur, quod licitum est, cap. de cetero 5. de transact. cap. cum venissent 9. de restit. spol. D. Thomas 2. 2. q. 100. art. 4. ad 3. ubi ait: Sanctus Iacobus autem non peccavit emendo, quia intelligitur suam vexationem redemisse. Quo casu procedit textus in dict. cap. dilectus 30. Secundo verò casu simonia committitur, quia pretio temporali res spiritualis, seu jus ad eam emitur, ut in presenti casu; nam cum minor pars Capituli suffragium haberet in electione Matthari, possetque iuste confirmationem impedire ipsius, qui perfectum jus adhuc non habebat, pecuniam dando Magistro, ut ipse cum suis fratribus cessarent à vexatione, & electioni consentirent, novum jus ad ipsam Ecclesiam ex hac pretii praestatione fuit assequutus; unde dando pecuniam ipsi Magistro auctori discordiae, simoniam commisit, ut docuerunt Luna & Arellano lib. 5. antinom. 2. Gibalinus de simonia, q. 18. conclus. 5. Binsfeldius in d. cap. dilectus, qui exinde singulares casus resolvunt.

CAPUT XXIII.

^a Lucius III.

Ad aures nostras pervenisse agnoveris, quod cum G. de Sevevilla propter ^b pecuniam, quam debebat, vinculo fuisset excommunicationis astrictus, creditoribus ^c satisfecit, sed excommunicatoribus x. libras pro absolutione quaerentibus, absolutionis gratiam non valuit obtinere. Quoniam igitur indignum est, & rationi ecclesiasticae contrarium, ut absolutionis beneficium ^d redimatur, d. v. per A. f. m. quat. si praefatus G. debitum solvit, pro quo fuerat per sententiam excommunicatus, ipsum nullius ap. obt. gratis faciat auct. Ap. absolvi, etsi excommunicatores requisiti id ei noluerint exhibere.

NOTÆ.

^{1.} ^a Lucius III.) Ita etiam legitur in secunda collectione, sub hoc titul. cap. 4. nullibi tamen exprimitur cui rescribat Pontifex, nec ubi praefatus casus contingerit.

^{2.} ^b Propter pecuniam.) Quia ob debita solvenda, & causam civilem potest excommunicatio infligi, ut late probat Gibalinus de censur. disquisitione 2. quest. 3.

^{3.} ^c Satisfecit.) Sed adhuc egebat absolutione, juxta tradita in cap. 1. de iudiciis.

^{4.} ^d Redimatur.) Nam talis absolutio est ministerium ecclesiasticum, & spirituale, cum non ex politico, sed ex spirituali jure proveniat, cap. nullus 1. q. 1. cap. sacro, de sent. excommun. Unde cum recipere temporale pro spirituali, regulariter sit simoniacum, ideo pro tali absolutionis beneficio pretium absque labe simoniae recipi non potest, cap. non solum 1. quest. 3. docent cum D. Thoma 2. 2. quest. 100. art. 2. Binsfeldius in presenti, Gibalinus de simonia, quest. 8. conclus. 12.

CAPUT XXIV.

^a Clemens III.

De regularibus canonicis, seu monachis nos voluisti consulere, qui per simoniam ingressum ipsis scientibus, & machinantibus habuerunt; unde cum super hoc ^b auctoritates multae inveniuntur expressae, non aliud quam statutum est, respondemus, ut locum quem taliter adepti sunt, omnino dimittant, & solitudinem, seu alia monasteria ^c districtiora adeant, in quibus tam execrabilem excessum sine inter-